

Het toetsbeleid van de Maritieme Academie Harlingen

Missie en visie van de Maritieme Academie Harlingen

De missie van Maritieme Academie Harlingen is om goed vmbo-onderwijs te verzorgen, de leerlingen hier goed bij te begeleiden en de bewoners van de huisvesting goed te verzorgen. Dat doen we vanuit de volgende visie: Maritiem en techniek motiveert onze leerlingen, ze worden opgeleid voor een varend beroep of een beroep in de scheeps- en jachtbouw. Wij stemmen het onderwijs af op de individuele leerling. Leerlingen leren bij ons opdrachtgestuurd en competentiegericht. Onze begeleidende en verzorgende activiteiten op de huisvesting worden ook afgestemd op de individuele bewoner. De pedagogische aanpak in ons onderwijs op school en de begeleiding en verzorging op de huisvesting is essentieel. We baseren ons op de principes van de verbindende school. Herstelrecht is een belangrijk uitgangspunt bij het oplossen van conflicten. Een veilige, plezierige en vertrouwde omgeving is voor leerlingen, bewoners en personeel erg belangrijk. Het is de basis voor goed onderwijs, maar ook voor een goede begeleiding en verzorging op de huisvesting.

Onderwijsdoelen

Wij geven ons onderwijs vanuit het volgende perspectief : het maritieme beroep. Dit is de basis van de motivatie van de leerlingen op onze school. Het opdoen van beroepsgerichte kennis, het leren van vaardigheden en de juiste houding is belangrijk, maar ons onderwijs reikt verder. Onze leerlingen leren meer dan alleen de beroepsgerichte voorbereiding en halen meer dan alleen een beroepsgericht diploma. Wij bereiden de leerlingen ook succesvol voor op het vervolgonderwijs. Voor het grootste deel van onze leerlingen is dit maritiem vervolgonderwijs. Opdrachtgestuurd en competentiegericht leren vormt de basis van ons onderwijs en is een belangrijke voorwaarde om zo hoog mogelijke leeropbrengsten te bereiken.

Uitgangspunten toetsing

De Maritieme Academie Harlingen toetst om de vorderingen in kennis en vaardigheden te beoordelen die van invloed zijn op de schoolloopbaan van de leerling en zo de leerling en zijn/haar ouders inzicht te geven in het verloop van het individuele leerproces.

Tegelijkertijd gebruiken wij toetsen om eventuele lacunes in dat leerproces in beeld te krijgen, zodat deze alsnog verholpen kunnen worden en gaat de school aan de hand van toetsen na, wat de opbrengst en kwaliteit is van het onderwijs. Toetsing bepaalt vooral het studiegedrag van de leerling. Als de leerdoelen en lesactiviteiten in lijn zijn met de toetsing levert dit het meeste rendement op.

De school hanteert verschillende vormen van toetsafname: schriftelijke overhoringen, proefwerken, presentaties, verslagen, practica en handelingsdelen. Regelmatig worden toetsen digitaal afgenomen. Door een gevarieerd te toetsen kunnen diverse vaardigheden beoordeeld worden.

Toetsen worden in principe klassikaal afgenomen.

Toetsen kennen de volgende functies:

- Diagnostisch – inzicht krijgen in het eigen leer- en ontwikkelingsproces
- Didactisch – inzicht krijgen in het effect van het gegeven onderwijs
- Determinerend – leerlingen op het juiste niveau plaatsen
- Kwalificerend – afsluiten op het juiste niveau

Over wanneer welke toetsing wordt ingezet worden binnen de secties afspraken gemaakt.

Als voorbereiding op het CSE, wordt de hoeveelheid te toetsen leerstof geleidelijk vanaf leerjaar 3 verhoogd.

De school kan, binnen haar mogelijkheden, beargumenteerd afwijken van het beschreven programma van toetsing. De schoolleiding bekijkt en beoordeelt elk verzoek individueel. Hierbij zal ook advies worden gevraagd van het ZAT. Bij examenonderdelen zal dit in overleg met de examen secretaris geschieden. De directeur heeft hier beslissingsbevoegdheid.

Weging van toetsen

Voor leerlingen in de onderbouw maakt de docent voor zichzelf een schema van SO's en toetsen. Is er sprake van een sectie en een parallelklas dan gebeurt dit in overleg met de collega. De hoeveelheid SO's en toetsen kan gedurende het schooljaar worden aangepast. Dit is mede afhankelijk van de opbrengst van de toetsen en de eventueel aangetroffen lacunes in de beheersing van bepaalde lesstof. Voor de bovenbouw stelt de vaksectie het programma van Toetsing en afsluiting (PTA) vast. Dit PTA moet aan het begin van het nieuwe schooljaar duidelijk zijn. Een docent/sectie moet de weging van elk proefwerk kunnen verantwoorden op basis van het belang daarvan.

Proefwerken bevatten meer leerstof dan een S.O. Dit evenwicht verschilt per leerjaar en per vak.

De Maritieme Academie Harlingen onderscheidt verschillende vormen van toetsen:

a. De schriftelijke overhoring.

Deze richt zich op kleinere hoeveelheden leerstof (als tussenstap op weg naar een toets) of op huiswerk (om te zien of de leerling in het gewenste tempo vordert). Kleine (practicum)verslagen kunnen gelden als so.

b. De Toets

Deze richt zich op een groter en/of belangrijker deel van de leerstof.

Werkstukken, boek-, kijk- en luisterverslagen, spreekbeurten en dergelijke hebben dezelfde weging als een toets. Dit wordt vastgelegd per docent/vaksectie per leerjaar.

c. vervangende opdrachten

Wanneer bij LO een leerling sportonderdelen niet kan afleggen, wordt een vervangende opdracht gegeven. Deze opdracht moet als voldoende worden beoordeeld door de vakdocent.

Het PTA

In leerjaren 3 en 4 stelt de docent/vaksectie elk jaar het PTA vast. Een globaal tijdpad en weging van de resultaten staan beschreven. Specifieke eisen en regels voor het PTA zijn vastgelegd in het examenreglement. Na overleg met de schoolleiding en examen secretaris kan en mag hiervan worden afgeweken. Indien nodig kan het advies van het zorgteam hierin worden gevraagd.

Cijfers

Cijfers voor schriftelijke overhoringen, toetsen en voor PTA-toetsen worden afgerond op 1 decimaal. Dit geldt ook voor eindcijfers van het schoolexamen. Uitsluitend bij de vaststelling van het eindcijfer voor het examen geldt: indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

De manier waarop toetscijfers en rapportcijfers meetellen voor de overgang, is vastgelegd in de overgangsnormering.

De duur, hoeveelheid en de frequentie van toetsen

De hoeveelheid toetsen moet in verhouding staan met het aantal lessen dat in het vak gegeven wordt. In principe is de tijdsduur van een SO gebaseerd op ongeveer 25 minuten en die van een toets op 45 minuten. Een PTA-toets is gebaseerd op 45-90 minuten. Leerlingen die een verklaring hebben waarmee ze recht hebben op examentijd- of toetstijdverlenging krijgen dit aansluitend aan de toets.

Afspraken met betrekking tot toetsing:

- Per dag mogen de leerlingen:
- maximaal 2 toetsen krijgen.
- maximaal 3 SO's krijgen.
- maximaal 1 toets en 2 SO's krijgen.

NB: Individuele toetsen of inhaaltoetsen vallen niet onder deze bepalingen.

Deze afspraken zijn ook terug te vinden in het leerlingenstatuut.

De kwaliteit van de toetsen

Toetsen zijn verbonden aan de leerlijnen die de docent/secties hebben opgesteld. Iedere docent/vaksectie heeft kwaliteitscriteria (kerndoelen) vastgelegd die kenmerkend zijn voor haar proefwerken en de beoordeling daarvan. Enkele van die criteria zijn centraal voor alle secties bepaald en maken onderdeel uit van het officiële toetsbeleid.

Toetsen dienen aan de volgende kwaliteitseisen te voldoen:

- De toets moet valide zijn – de toets meet wat hij beoogt te meten
- De toets moet betrouwbaar zijn – het resultaat van de toets mag niet afhankelijk zijn van toevalligheden; met een vergelijkbare toets dient hetzelfde resultaat te worden behaald.
- Vooraf zijn score en normering duidelijk.

De docent/vaksecties is/zijn te allen tijde verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toetsen die zij aan de leerlingen voorleggen en is zorgvuldig wanneer het gaat om het betrekken van actualiteit in een toets.

De kwaliteit wordt op de volgende manieren bewaakt:

- door vakcollega's bij het opstellen van een toets. (betrekken, meelesen, samen opstellen)
- door (vak)collega's te betrekken in geval van twijfel bij de beoordeling of het toepassen van de normering. -
- door een jaarlijkse evaluatie van de gegeven toetsen door de vakcollega's.
- de mogelijkheid van bijscholing voor docenten op studiedagen en in de Dunamare Academie gericht op opbrengst gericht werken, feedback geven, toetsvragen formuleren, beoordelingsmodellen verbeteren, digitaal toetsen, formatief toetsen.

PTA's en examens:

“De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering De examencommissie evalueert ieder jaar de kwaliteit van de schoolexaminering. De examencommissie kijkt daarbij naar het geheel van de kwaliteit van schoolexaminering binnen de school. Deze evaluatie gaat dus verder dan de uitvoering van haar eigen werkzaamheden en is ook breder dan alleen de organisatie van de schoolexaminering. De nota van toelichting bij het Eindexamenbesluit⁶ schrijft hierover het volgende. “[De examencommissie] kijkt hierbij bijvoorbeeld naar de duidelijkheid en transparantie van de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de examenorganisatie, het verloop van de examens, de kwaliteit van het PTA en het examenreglement, de kwaliteit van de totstandkoming van de schoolexamintoetsen, het aantal en type maatregelen dat getroffen is etc. De evaluatie betreft zowel de vraag naar het voldoen aan de wettelijke eisen als een verantwoording op welke manier aan welke kwaliteitseisen van de school is voldaan zoals die door het bevoegd gezag zijn gesteld.”

De schoolleiding besluiten tot een externe kwaliteitstoetsing.

Het opstellen van de toetsen

Bestaande toetsen worden alleen opnieuw gegeven als ze in het voorafgaande schooljaar geëvalueerd zijn en eventueel geactualiseerd.

De docent/secties hebben - met het oog op het eventueel inhalen en onvoorziene omstandigheden

- altijd 2 gelijkwaardige versies van een toets beschikbaar.

De overige kwaliteitscriteria zijn vastgelegd per sectie. In de sectie wordt een beoordelingsmodel gemaakt voor handelingsdelen en practica (zoals een rubric).

Het afnemen van toetsen

Bij een toets zorgt de verantwoordelijke voor de afname voor rust en structuur.

Bij afwezigheid van de docent wordt een toets afgenomen door de invaldocent. Mocht dat onmogelijk zijn, dan wordt de toets verschoven naar het eerst volgende contact moment (volgens rooster). In geval van langdurige afwezigheid van een docent worden nadere afspraken gemaakt.

De verantwoordelijke voor de afname van de toets onthoudt zich van het geven van instructies of toelichtingen tijdens de toets, tenzij er onjuistheden in de toets worden ontdekt die direct ingrijpen noodzakelijk maken.

Een leerling die klaar is met de toets, blijft op zijn/haar plek en werkt in stilte aan een andere opdracht of ander vak.

Bij storend gedrag kan een leerling verwijderd worden en wordt door de vakdocent besloten op welke manier de leerling de toets af kan maken.

De leerling moet de opgaven en de antwoorden bij de verantwoordelijke voor de afname van de toets inleveren in hetzelfde lesuur.

Het omgaan met gemaakt werk

Het gemaakte werk wordt zorgvuldig beheerd en evt. persoonlijk overgedragen door de surveillant aan de vakdocent (met vermelding over evt. absenties). De opgaven blijven in bezit van de docent. Digitale toetsen worden na afloop afgesloten.

Mocht er sprake zijn van vermissing, frauduleus handelen o.i.d., dan bespreekt de docent dat met de schoolleider nog voordat het wordt gecommuniceerd met de leerlingen.

Gemaakt werk wordt binnen 10 werkdagen besproken met de leerlingen (tenzij het gaat om afname door andere instituten (Cito)). Cijfers worden eveneens binnen 10 werkdagen ingevoerd in magister. Bij digitale toetsen is het inzien van gemaakte opdrachten niet altijd mogelijk. Als er nog leerlingen zijn die de toets moeten inhalen, mag dit geen invloed hebben op deze termijn. Voor het inhalen wordt in zo'n geval een gelijkwaardige versie van de toets benut.

Bij de correctie wordt ook de taalbeheersing meegenomen: immers, taal is niet alleen van belang bij Nederlands maar speelt een rol bij alle vakken. Daarom ligt de verantwoordelijkheid voor goed taalgebruik bij alle vakken.

Bij het corrigeren noteert de docent op het gemaakte werk (of desgewenst op een apart papier) hoe het correctiemodel is toegepast en welke punten toegekend zijn.

Mochten de resultaten van de leerlingen reden geven nog eens kritisch naar het door de docent/sectie vastgestelde beoordelingsmodel te kijken, dan kunnen bijstellingen uitsluitend plaatsvinden in sectieverband en voor alle leerlingen/klassen die bij de toets betrokken waren.

Bij de bovenbouw blijft het werk bewaard in het archief dat wordt beheerd door de examensecretaris.

Het teruggeven van gemaakt werk

Het teruggeven van het werk heeft als voornaamste doel feedback door te bespreken: wat ging goed en wat kan beter. Het beperkt zich dus niet tot het laten natellen van de punten en de gelegenheid geven tot vragen stellen. Zo nodig wordt een afspraak met een leerling gemaakt, buiten lestijd, om dieper in te gaan op de leerstof, om te leren omgaan met de vraagstelling en/of de leerstrategie. De docent houdt de mentor op de hoogte van de prestaties van de leerling. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk zijn.

Toetscijfers worden ingevuld in Magister. De afgenomen toets wordt omschreven en de weegfactor wordt aangegeven. Ouders/verzorgers hebben toegang tot Magister om de resultaten te kunnen volgen.

Als een ouder/verzorger vragen heeft over de toets, kunnen ze die met de betrokken docent communiceren.

Het inhalen of opnieuw maken van een toets

Iedere leerling maakt alle toetsen. Wanneer een leerling door een geldige reden een toets niet heeft kunnen maken, dan wordt dit in magister genoteerd met "inh" (inhalen).

Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de docent en de leerling om ervoor te zorgen, dat een vanwege verhindering gemaakte toets alsnog wordt ingehaald. Wanneer een leerling een gemaakte afspraak niet nakomt, informeert de vakdocent ouders/verzorgers en de mentor. De mentor informeert de schoolleider. Bij herhaaldelijk niet nakomen van de afspraak tot inhalen, vervalt deze mogelijkheid en wordt er, na overleg met de schoolleider een "1" in magister genoteerd. De vakdocent stemt af met de schoolleider en draagt er zorg voor, dat de ouders worden ingelicht en wijst hen op de mogelijkheid in beroep te gaan. Zie verder het onderdeel "bezwaar en beroep".

De leerling mag na een PTA toets herkansen volgens de herkansingsregeling zoals die staat beschreven in het examenreglement, waarbij het hoogste cijfer telt. In het PTA staat vermeld welke toetsen in aanmerking komen voor herkansing.

Onregelmatigheden en fraude

Binnen het kader van het toetsbeleid wordt onder onregelmatigheden en fraude verstaan: het op enigerlei wijze onrechtmatig beïnvloeden van de eigen of andermans toets resultaten.

Zodra een docent of surveillant een onregelmatigheid of fraude signaleert of vermoedt, stelt hij de betrokken leerling daarvan op de hoogte. Passende maatregelen kunnen zijn:

- het verplicht opnieuw maken van de toets, waarbij het cijfer hiervoor bindend is.
- het toekennen van het cijfer 1 voor de toets, zonder recht op herkansing.

De getroffen maatregel moet altijd in een goede verhouding staan tot wat is voorgevallen (eventueel een voorgeschiedenis in aanmerking nemend).

Bezwaar en beroep

Deze procedures staan beschreven in het examenreglement voor klas 3 en 4.

Bij onenigheid over een toegekend cijfer voor een toets die is afgenomen in klas 1 of 2 proberen de docent en de leerling/ouders samen een oplossing te vinden. Lukt dit niet dan gaat wordt de kwestie voorgelegd aan de directie van de school. De uitspraak van de directie is bindend.

Als de ouders van mening zijn, dat de school niet handelt conform het toetsbeleid, kunnen zij een klachtenprocedure in gang zetten zoals die voor Dunamare is vastgelegd. Voor PTA en examentoetsen verwijzen wij verder naar het examenreglement.

Doelen	Wie	Wanneer	Verantwoordelijk
Formatief toetsen/handelen	Docenten	2023-2025	Teamleider
Toetsen evalueren door leerlingen	Docenten	Start: 2023-2024	Docenten – standaard vragenlijst via kwaliteitszorgmedewerker MAH.
Toetsen uitwisselen met collega's andere school	Docenten	Start: 2023-2024	Docenten – check door teamleider
Aandacht voor de Nederlandse Taal in alle toetsen. Uitwerken hoe dat mee kan wegen.	Docenten	Start:2023-2024	Docenten – check door teamleider